

Brusel 22. ledna 2018
(OR. en)

5413/18

CFSP/PESC 45
COPS 14
CSDP/PSDC 24
POLMIL 8
CIVCOM 5
RELEX 39
IPCR 2

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	22. ledna 2018
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	5266/18
Předmět:	Závěry Rady o integrovaném přístupu k vnějším konfliktům a krizím – závěry Rady (22. ledna 2018)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o integrovaném přístupu k vnějším konfliktům a krizím, které přijala Rada na svém 3591. zasedání, konaném dne 22. ledna 2018.

ZÁVĚRY RADY O INTEGROVANÉM PŘÍSTUPU K VNĚJŠÍM KONFLIKTŮM
A KRIZÍM

Integrovaný přístup

1. Globální strategie zahraniční a bezpečnostní politiky EU vymezuje integrovaný přístup jako rámec pro soudržnější a ucelenější angažovanost EU při vnějších konfliktech a krizích a podporuje lidskou bezpečnost, čímž rovněž zvyšuje bezpečnost EU a jejích občanů. Unie má k dispozici širokou škálu politik a nástrojů, které jí umožňují na tyto výzvy reagovat, a to i ve svém bezprostředním sousedství i mimo něj – pokrývající oblast diplomacie, bezpečnosti, obrany, financí, obchodu, rozvojové spolupráce a humanitární pomoci (vícerozměrný přístup). Integrovaný přístup respektuje a znovu potvrzuje jednotlivé mandáty, úlohy, cíle a právní rámce zúčastněných stran. Je uplatňován podle potřeby na místní, celostátní, regionální a globální úrovni (víceúrovňový přístup) a ve všech fázích konfliktu – rovněž v případě vleklých konfliktů a krizí – (vícefázový přístup) v rámci předcházení konfliktům a krizím, reakce na krize, stabilizace a dlouhodobějšího budování míru s cílem přispět k udržitelnému míru. Jedná se o přístup, který spojuje členské státy, příslušné orgány EU a další mezinárodní a regionální partnery i organizace občanské společnosti (vícestranný přístup).
2. Rada vítá kroky, jež byly od přijetí globální strategie učiněny v zájmu zavedení integrovaného přístupu a jeho uplatňování v praxi, včetně zřízení stálé struktury v rámci ESVC a úsilí vynakládaného Komisí a prostřednictvím delegací EU za účelem podpory provádění integrovaného přístupu, a vyzývá v tomto ohledu k dosažení dalšího konkrétního a významného pokroku.

3. Rada zdůrazňuje význam odpovědnosti na místní úrovni, inkluzivnosti, odolnosti a udržitelnosti podporovaných činností, jež zajistí spolupráce s celostátními a místními orgány, komunitami a občanskou společností. EU bude dále usilovat o posílení účinného multilateralismu, v němž ústřední roli hraje OSN, v souladu se závazkem EU v oblasti globální správy a řízení na základě mezinárodního práva a při plném dodržování zásad Charty OSN. Bude dále posilovat spolupráci s OSN a dalšími relevantními mezinárodními a regionálními organizacemi, včetně mezinárodních finančních institucí, jakož i s nevládními organizacemi. Rada vyzdvihuje klíčovou úlohu žen v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1325 o ženách, míru a bezpečnosti a mladých lidí při předcházení konfliktům a budování míru a poukazuje na všechny příslušné následné rezoluce.
4. Rada zdůrazňuje, že je třeba, aby se EU angažovala v nestabilních situacích způsobem zohledňujícím možný konflikt. Rada zdůrazňuje význam právního státu, dodržování lidských práv a základních svobod, jakož i odpovědnosti za ochranu. Znovu opakuje, že je důležité dodržovat mezinárodní humanitární právo, a opětovně zdůrazňuje úlohu EU při zaujímání důrazného postoje k podpoře dodržování mezinárodního humanitárního práva a ochrany civilního obyvatelstva ve všech konfliktních situacích.
5. Existují výrazné synergie mezi integrovaným přístupem a jinými procesy navazujícími na globální strategii, zejména společným sdělením o odolnosti ze dne 7. června 2017 a souvisejícími závěry Rady ze dne 13. listopadu 2017 a činností v oblasti bezpečnosti a obrany. Při rozšiřování integrovaného přístupu na vnější konflikty a krize hraje významnou úlohu maximalizace potenciálu společné bezpečnostní a obranné politiky v rámci civilních i vojenských misí a operací SBOP, uskutečňovaná doplňkovým způsobem a podle potřeby v koordinaci s dalšími příslušnými aktéry EU včetně agentur působících v oblasti SVV. Rada připomíná, že integrovaný přístup je rovněž zohledněn v novém Evropském konsensu pro rozvoj, v jehož rámci je rozvojová spolupráce využívána jako součást ucelené škály politik a nástrojů, jejichž cílem je předcházet konfliktům a krizím, zvládat je a pomáhat je řešit, předcházet vzniku humanitárních potřeb a budovat trvalý mír a řádnou správu věcí veřejných v rámci stanovených mandátů.

6. Rada vítá stávající úsilí o praktické naplňování vazeb mezi humanitární a rozvojovou oblastí a mezi bezpečností a rozvojem v terénu. V tomto ohledu znovu poukazuje na souvislosti mezi udržitelným rozvojem, humanitární činností a předcházením konfliktům a budováním míru. Rada se zájmem očekává zprávy, které jí budou v roce 2018 předloženy ohledně pilotních zemí, v nichž jsou naplňovány vazby mezi humanitární a rozvojovou oblastí. Integrovaný přístup rovněž přispívá k dosažení cílů Agendy pro udržitelný rozvoj 2030, zejména cíle č. 16, jímž je dosažení mírumilovných, spravedlivých a inkluzivních společností. Globální strategie kromě toho zdůrazňuje jako klíčové faktory přispívající ke konfliktům a krizím porušování lidských práv, změnu klimatu a zhoršování životního prostředí.
7. Rada připomíná, že humanitární pomoc EU se řídí zásadami lidskosti, neutrality, nestrannosti a nezávislosti. Je poskytována výhradně na základě potřeb postiženého obyvatelstva v souladu s Evropským konsensem o humanitární pomoci a nezávisle na jakýchkoli politických, strategických, vojenských, ekonomických či jiných cílech. Ačkoli je humanitární pomoc EU jednou z klíčových součástí celkové reakce EU na krize, není jako taková nástrojem pro řešení krizí, a neměla by proto být používána k plnění jiných než humanitárních cílů. V souvislosti s integrovaným přístupem se humanitární pomoc EU tudíž řídí zásadou „in-but-out“.
8. Rada zdůrazňuje, že integrovaný přístup vychází z komplexního přístupu k vnějším konfliktům a krizím a rozšiřuje jeho oblast působnosti a ambice. Prohlubuje politický rámec zavedený prostřednictvím komplexního přístupu, včetně společného sdělení ze dne 11. prosince 2013 a následných závěrů Rady ze dne 12. května 2014. Integrovaný přístup se týká potřeby integrovaného úsilí ve všech fázích reakce EU od plánování až po provádění a vyvození poučení a nahradil komplexní přístup poté, co byl završen akční plán pro komplexní přístup 2016–2017. Rada se zájmem očekává předložení závěrečné zprávy o akčním plánu pro komplexní přístup 2016–2017 včetně hodnocení a získaných poznatků.

Témata

Průřezové otázky

9. Rada vyzývá vysokou představitelku a Komisi, aby zajistily, že pro země, jimž hrozí konflikt nebo nestabilita nebo které jim čelí a v nichž se EU významným způsobem angažuje, budou systematicky prováděny a aktualizovány společné analýzy konfliktů. Tyto analýzy by měly zahrnovat všechny příslušné aktéry, včetně aktérů náboženských a kulturních, s cílem zajistit široce sdílenou odpovědnost a budou podkladem pro „jednotná posouzení zemí“, jež jsou navrhována v závěrech Rady o odolnosti. Společné analýzy konfliktů budou východiskem pro další postupy strategické angažovanosti EU, jako je plánování na úrovni jednotlivých regionů a zemí a společné plánování.
10. Rada vyzdvihuje jedinečný potenciál EU v rámci globální mediační činnosti, při níž mohou být využívány rovněž mediační sítě a iniciativy členských států, a to i na místní úrovni. Zdůrazňuje, že je třeba dále rozvíjet mediační kapacity ESVČ s cílem pomáhat při předcházení místním i celostátním konfliktům a při jejich řešení a dále pracovat na schopnosti rychlého vyslání odborníků v oblasti mediace k delegacím EU a na podporu jiných mezinárodních a regionálních organizací, kdykoli je to vhodné, přičemž je třeba také klást dostatečný důraz na její využívání u včasné akce. Rovněž vyzývá EU, aby podporovala místní aktéry usilující o mír, včetně zprostředkovatelů z oblastí konfliktů (tzv. „insider mediators“), a aby nadále prohlubovala spolupráci v oblasti mediace s OSN a dalšími mezinárodními a regionálními organizacemi.
11. Rada připomíná své závěry ze dne 14. listopadu 2016 a zdůrazňuje potřebu dalšího provádění společného sdělení o celounijním strategickém rámci na podporu reformy bezpečnostního sektoru.

Předcházení konfliktům

12. Rada žádá vysokou představitelku a Komisi, aby zvýšily politický význam předcházení vnějším konfliktům a krizím, mimo jiné tím, že podle potřeby budou na základě konkrétních případů vedena zvláštní jednání ministrů s cílem vytvořit kulturu včasné akce v zájmu účinného řešení rizik vznikajících, eskalujících násilných konfliktů. Vítá skutečnost, že OSN považuje předcházení konfliktům za prioritu. Rada zdůrazňuje, že v souvislosti s předcházením konfliktům a krizím je důležité řešit předcházení krutému zacházení. Se zájmem očekává výsledky probíhajícího hodnocení týkajícího se zapojení EU do předcházení konfliktům a budování míru v období 2013–2017 jako základ pro další posílení úlohy EU v těchto oblastech.
13. Rada vítá změny v systému včasného varování EU, díky nimž je ve větší míře inkluzivní, mimo jiné prostřednictvím strukturovanějšího zapojení členských států, rovněž v rámci Politického a bezpečnostního výboru, a se zájmem očekává zavedení procesu mapování trendů, jenž má identifikovat vnější tlaky a jejich důsledky v krátkodobém horizontu s cílem utvářet posílenou a včasnou politickou reakci EU. EU zavede a bude monitorovat opatření včasné akce určená prostřednictvím procesu včasného varování a bude o nich jednat v příslušných orgánech Rady.
14. Rada připomíná, že s cílem přispět k předcházení konfliktům a krizím a řešit základní příčiny vnějších konfliktů a krizí je třeba ve vhodných případech začlenit do plánování EU přístup zaměřený na zvyšování odolnosti. Zdůrazňuje význam flexibilního a rychlého financování za účelem předcházení konfliktům a krizím a budování míru, jakož i reakce na krize. V tomto ohledu připomíná zásadní úlohu nástroje přispívajícího ke stabilitě a míru.

Rada připomíná potřebu plně zohlednit všechny požadavky pro další podporu partnerských zemí, aby tyto země dokázaly samy předcházet krizím a řešit je, a to i v kontextu misí a operací SBOP, a vyzývá Komisi a ESVČ, aby urychleně identifikovaly a vypracovaly nové projekty. Opětovně poukazuje na flexibilní zeměpisnou působnost budování kapacit na podporu bezpečnosti a rozvoje a dále připomíná svůj návrh pracovat na zvláštním nástroji pro účely zajištění budování kapacit s přihlédnutím k nezbytné přípravné činnosti.

Reakce EU na konflikty a krize

15. Rada oceňuje zřízení mechanismu ESVČ pro reakci na krize, jehož cílem je zefektivnit reakci na vnější krize a mimořádné události a do něhož jsou zapojeny ESVČ, útvary Komise a delegace. Vyzývá ESVČ, aby dále zkoumala posílené synergie mezi novým mechanismem a systémy reakce na mimořádné události v různých orgánech EU, zejména střediskem pro koordinaci odezvy na mimořádné události v Komisi a integrovanými opatřeními EU pro politickou reakci na krize (IPCR) v Radě. Oceňuje posílenou koordinaci členských států, pokud jde o konzulární reakci na krizové situace v třetích zemích, a vítá provádění „společného rámce EU pro připravenost na konzulární krize“.
16. Rada konstatuje, že civilní i vojenské mise a operace SBOP jsou účinnější a mají větší dopad, jsou-li koordinovány s ohledem na širší zapojení EU, včetně rozvojových, stabilizačních, humanitárních a politických aspektů. Vítá skutečnost, že strategické plánování misí a operací je koordinováno s příslušnými aktéry v rané fázi v zájmu usnadnění synchronizace s dalšími typy zapojení EU a přechodu k nim, což zajišťuje kontinuitu činnosti EU a dopad v dotčené zemi nebo regionu. Soudržnější přístup zvyšuje účinnost úsilí EU, a tím připravuje cestu pro dlouhodobý a udržitelný mír a rozvoj. Zdůrazňuje dále, že v příslušných případech je důležité zajistit účinnou humanitární civilně-vojenskou koordinaci s cílem usnadnit dialog a zlepšit součinnost mezi civilními a vojenskými aktéry.

17. Rada v této souvislosti také se zájmem očekává posílení civilní SBOP v souladu se svými závěry o bezpečnosti a obraně ze dne 13. listopadu 2017. Měla by být definována přidaná hodnota civilní SBOP v rámci integrovaného přístupu EU k vnějším konfliktům a krizím a v rámci celého cyklu konfliktu a v roce 2018 by měly být v rámci paktu pro SBOP splněny požadavky týkající se civilních schopností.

Stabilizace

18. Rada bere na vědomí první kroky, jež byly učiněny za účelem provádění stabilizačních opatření, mimo jiné za použití článku 28 Smlouvy o Evropské unii, například stabilizačního opatření EU ve střední části Mali. Vzhledem k tomu, že EU a její členské státy mohou mobilizovat širokou škálu relevantních prostředků, nástrojů a mechanismů, které lze použít pro účely integrované stabilizační činnosti, je v rámci celého plánování stabilizace v ústředí i v terénu nezbytné soudržné a koordinované plánování. Rada se zájmem očekává další rozvoj stabilizační koncepce EU, včetně jejího jasného vymezení jako součásti integrovaného přístupu EU k vnějším konfliktům a krizím.
19. Rada připomíná své závěry o podpoře přechodného soudnictví ze strany EU jako součásti integrovaného přístupu a zdůrazňuje, že je třeba zintenzivnit úsilí EU při podpoře a prosazování postupů přechodného soudnictví a spolupráci s partnery na mezinárodní úrovni a na úrovni jednotlivých zemí.

Znovu zdůrazňuje význam boje proti beztrestnosti v případě trestných činů krutého zacházení i význam důsledné politiky EU na podporu Mezinárodního trestního soudu.

20. Členské státy a orgány EU budou i nadále úzce spolupracovat v Bruselu i v terénu, na dalším koncepčním rozvoji a na provádění integrovaného přístupu. Zapojení členských států bude strukturováno prostřednictvím pravidelných kontaktů na úrovni odborníků v příslušných orgánech Rady a v Politickém a bezpečnostním výboru. Rada se zájmem očekává předložení zprávy o provádění integrovaného přístupu k vnějším konfliktům a krizím jako součásti výroční zprávy o provádění globální strategie.
-